

**Uitgangspunten opstarten experimenteel onderzoek & practica:
Laboratorium instructies < 1.5 m**

Opgesteld op basis van het protocol opstarten mensgebonden experimenteel onderzoek

WOOz, 26-06-2020

1. Inleiding

In dit document worden kaders en uitgangspunten voor laboratorium instructies <1.5m bij experimenteel onderzoek en studentstages en -practica van de Universiteit Utrecht (UU) beschreven, uitgaande van de richtlijnen zoals geformuleerd door het RIVM: <https://lci.rivm.nl/richtlijnen/covid-19>;

<https://lci.rivm.nl/covid-19/PBMbuitenziekenhuis>

Kaderstellend voor onderstaande is de UU-richtlijn 'Opstart Facilitaire Bedrijfsvoering-Onderzoek-v0.2'. Dit document is gebaseerd op het algemene protocol mensgebonden onderzoek. Het huidige document is geaccordeerd door de Werkgroep Opstart Onderzoek (WOOz) en de Werkgroep Opstart Bedrijfsvoering.

Dit document is *work in progress*; de inhoud is daarnaast continue onderhevig aan voortschrijdend inzicht.

2. Algemene uitgangspunten UU

Voor een veilige opstart van gebouwen is een checklist met noodzakelijke acties opgesteld.

- a) Fasering: in het kader van beheersbaarheid, worden gebouwen gefaseerd opgestart: zo zijn de labs van BETA vanaf 18 mei weer beperkt toegankelijk, is DGK 19 mei opgestart en volgde GEO 20 mei.
- b) Toegang: in elk gebouw wordt een in- en uitgang aangewezen en gemarkeerd. Alleen medewerkers, stagestudenten en practicumstudenten - met toestemming van de leidinggevende -, ondersteuners en (indien nodig) leveranciers op afspraak. Bij de klinieken van DGK krijgen eigenaren van dierpatiënten ook toegang onder specifieke voorwaarden conform het DGK-protocol. Alle gebruikers, inclusief studenten die een practicum volgen, moeten zich bij voorkeur door middel van telling of registratie via XS-pas laten registreren. Daar waar in- en uitschrijving vereist is d.m.v. aanwezigheidslijsten (Naam, welk lab, tijd in, tijd uit), wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van een eigen pen. Fietsenstallingen en parkeergarages zijn toegankelijk.

Openingstijden: het uitgangspunt is het huidige tijdsvenster van 7.30-19.30 uur.

- c) Hygiëne: er is een concept-protocol gereed en er zijn aangescherpte hygiënemaatregelen van toepassing: gebruik van desinfectiezuilen bij ingangen, hygiënekits voor baliefuncties, een aangepast schoonmaakprogramma, vermijden contactpunten door gebruik van stylus-pen (levering in de week van 18 mei), gereguleerd gebruik van toilet-units door max. één persoon tegelijkertijd, inzet van uni-covers en ongediertebestrijding indien nodig.
- d) Routing: in elk gebouw is een gescheiden in- en uitgang, is het pand ingericht op éénrichtingsverkeer (gangen, trappen, liften, algemene ruimtes, etc.) en zijn de 1,5 meter maatregelen mogelijk in (delen van) het pand en zijn ingeregeld.
- e) Bezetting: de bezetting van de laboratoria wordt bepaald door de 1,5 meter maatregel, en alleen als aan alle andere voorwaarden kan worden voldaan, inclusief hygiënevoorschriften.
- f) Informatie en begeleiding/handhaving: Personen die aan het werk gaan, moeten op de hoogte zijn van de nieuwe maatregelen, (gedrags-)regels die

gelden, ook van eventuele afdelingsspecifieke maatregelen. En per faculteit worden er (groepjes) mensen als 'corona coördinatoren' aangewezen die toezien op de uitvoering en naleving van de maatregelen. Zij mogen namens de decaan en directeur optreden als iemand de maatregelen en regels niet naleeft. Het FSC ondersteunt bij het monitoren of de situatie verantwoord verloopt (o.a. middels gebouwsurveillance of signalen vanuit facilitair medewerkers/ receptiemedewerkers) en heeft indien nodig contact met de corona-coördinator van de faculteit.

- g) Signing: dit is een belangrijk hulpmiddel; middels tekst alleen bij ingang, in gebouwen zoveel mogelijk werken met afbeeldingen (eenduidig interpreteerbaar). Er wordt (in ieder geval) duidelijk aangegeven:
- Welke hoofdregels gelden in de panden
 - Welke delen van het gebouw niet toegankelijk zijn
 - Hoe eenrichtingsverkeer is ingericht in de panden
 - Welke (zit) plekken gebruikt kunnen worden en welke niet
 - Wat en waar een wachtplek is
 - Afstands aanduiding van 1,5 m op vloeren en ramen
 - Wasinstructie voor wassen handen
 - Instructie gebruik desinfectiemiddelen

3. Algemene uitgangspunten experimenteel onderzoek en studentstages en -practica

Deze UU-richtlijnen vormen samen met (waar nodig) de richtlijnen van het RIVM met als basis uitgangspunten:

- medewerkers en studenten hebben geen toegang tot universiteitsgebouwen in het geval van verkoudheidsklachten, luchtwegklachten of koorts bij henzelf of een gezinslid/huisgenoot. Zij mogen pas weer naar het werk komen als ze 24 uur klachtenvrij zijn.
- er dient minimaal 1,5m afstand van andere mensen te worden gehouden;
- is 1,5m afstand houden geen optie, dan worden persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) gebruikt.

Daarnaast gelden de volgende algemene hygiëne-voorschriften:

- geef mensen geen hand;
- was regelmatig tenminste 20 sec. je handen met zeep zie bijlage 1;
- als je niest of hoest, doe dat dan in je elleboogholte;
- als je je neus snuit, gebruik dan papieren zakdoekjes en gooi deze direct weg en was daarna je handen.

De betreffende faculteit voorziet in alle persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) die nodig zijn om instructies binnen 1.5 m voor experimenteel onderzoek mogelijk te maken. Bij welk type onderzoek welke maatregelen worden toegepast wordt hieronder uitgewerkt. Deze maatregelen bestaan uit:

- mondkmaskers;
- gezichtsschermen;
- handschoenen;
- voorbindschort;
- desinfectiegel, -middel (pompjes, zuil, doekjes).

4. **Uitgangspunten en kaders laboratorium instructie <1.5m**

Vrijwilligheid

Werkzaamheden in de labs worden enkel op basis van vrijwilligheid verricht (dat geldt voor zowel proefleider/als deelnemer).

Risicogroepen

Onderzoek dat zich richt op mensen uit risicogroepen kan niet in de UU-labs plaatsvinden. Voor risicogroepen zie: <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/risicogroepen>

Hygiëne

In algemene zin zullen er voldoende desinfectantia en PBM aanwezig zijn, zowel in de zgn. doorgangsruidten, als in individuele labs. Generiek geldt dat van alle personen gevraagd wordt de handen vooraf te wassen met water en zeep. Het coronavirus is een envelop-virus met een lipiden mantel die oplost in zeep.

Handalcohol of alcoholgel wordt gebruikt als er geen handenwasgelegenheid is, of wanneer de apparatuur zich niet leent voor reiniging met water en zeep¹. Verder is per lab en in- en uitgang ook alcohol aanwezig

Logistiek

De gangen in de labgebouwen moeten voldoende breed zijn om te voldoen aan de eis van 1,5 meter afstand. Mogelijk dat het daarvoor noodzakelijk is om **éénrichtingsverkeer in te voeren binnen het labcluster** (en gebouw).

Goed gekeurde laboratoriumplannen voor BETA, GEO en DGK

Uitgangspunt is dat onderzoekers en stage- of practicum studenten werkzaam in de experimentele laboratoria hun eigen labjas dragen en indien noodzakelijk handschoenen

Instructie van laboratorium medewerkers (onderzoekers, AIOs, post docs, analisten) en stage of practicum studenten met een interpersoonlijke afstand kleiner dan 1.5m

Ondanks dat er minimaal 1,5m afstand van andere mensen te worden gehouden bij het uitvoeren van experimenteel onderzoek of practica op de laboratoria van BETA, GEO en DGK, kan het voorkomen dat er tijdens instructie (bijvoorbeeld het bedienen van apparaten zoals een microscoop) 1,5m afstand houden geen optie is.

5. **Instructies binnen de interpersoonlijke afstand van 1,5 m**

Voor de instructie zorgen de onderzoekers en studenten in de laboratoriumruimte dat:

- eigen handen zijn gewassen;
- nieuwe handschoenen aangetrokken zijn;
- apparatuur, toetsenbord van mogelijk bijhorende computer, tafel, pennen en bijhorende materialen (disposables) zijn gedesinfecteerd met alcoholdoekjes;
- PBM (persoonlijke beschermingsmaterialen zoals mond/neuskapjes/spatscherms of -bril) klaarliggen;
- PBM aan- en opgedaan zijn daarbij >1.5m afstand houdend.

Na instructie:

- De onderzoekers en studenten deponeren het mondkapje in daarvoor bestemde afvalzak daarbij >1.5 m afstand houdend;
- De onderzoekers wassen hun handen en vervangen handschoenen;

¹ Alcohol is noodzakelijk om oppervlakten schoon te maken die niet met water en zeep schoongemaakt kunnen worden. Zie <https://www.rivm.nl/hygiene/handen-wassen>.

- Een van de onderzoekers desinfecteert apparatuur als ook de tafel en pen met een alcohol doekje.

Bron: <https://www.rivm.nl/hygiene/handen-wassen>

Bijlage 1: Instructie handen wassen

Bron: <https://www.rivm.nl/hygiene/handen-wassen>

Via de handen kunnen makkelijk ziekteverwekkers worden verspreid. Door regelmatig je handen te wassen met water en zeep, verklein je de kans dat je zelf of iemand in je omgeving ziek wordt.

Wanneer moet ik mijn handen wassen?

Was je handen in ieder geval:

- als je handen vuil zijn;
- voor het (klaarmaken van) eten; en na aanraken van rauw vlees.
- na een toiletbezoek;
- na hoesten, niezen in de handen (Tip: nies of hoest in de arm!)
- na het snuiten van de neus;
- na het buitenspelen;
- na het verschonen van een kind;
- na het aaien of knuffelen van (huis-)dieren;
- na het schoonmaken. Dus ook nadat je een vaatdoekje hebt gebruikt.

Hoe moet ik mijn handen wassen?

Volg tijdens het handen wassen de volgende stappen:

- Maak je handen goed nat.
- Neem wat vloeibare zeep uit een pompje.
- Wrijf de handen lang genoeg over elkaar, zorg dat de boven- en onderkant goed bedekt zijn met zeep.
- Wrijf hierbij goed alle vingertoppen in.
- Wrijf ook tussen de vingers.
- Neem ook de polsen mee.
- Spoel de zeep zorgvuldig af met stromend water.
- Droog je handen goed af, vergeet hierbij niet de huid tussen de vingers.

Bij het drogen van de handen kunnen er ziekteverwekkers op de handdoek komen. Doe stoffen handdoeken regelmatig in de was.